Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Найбільший парадокс української держави в тому, що в ній немає місця українській людині. Олігархічний спрут уже нищить і духовний потенціал… Його зухвалість адекватна його тупості…
В. БАЗИЛЕВСЬКИЙ

№ 6 (369)
9 лютого 2012 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редаґувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

ПАМ'ЯТЬ І ЧИН

Дмитро ПАВЛИЧКО

Я вбитий був під Крутами,
На полі, на крові,
Я впав під рідним прапором
В замети снігові.

Я кулею московською
Пробитий напроліт,
Встаю, щоб знов послухати
Шевченків «Заповіт».

Та хто ж його співатиме,
Коли навкруг раби
Глухі – не клич трембітою,
На сурмах не труби.

За що ж я вмер – не відаю,
Невже за трон хахла,
Невже за помосковлені
І душі, і тіла?

Я встав, бо хочу глянути
На золоту блакить,
Я встав, та знову падаю,
Бо кров моя горить.

По урядах – перевертні,
По храмах – москалі.
І зрада йде за зрадою
На зрадженій землі.

Скажи мені, мій Господи,
Куди ведеш мій край?
А Бог мені відказує:
«Вставай! І сам співай!

Навчися жити в полум'ї,
І знай, що сили зла
Згорять од твого подиху,
Застигнуть, як зола».

Мій Господи, під Крутами
Я за Вкраїну вмер.
На бій з моїми вбивцями
Дай сил мені тепер!

І підійми Ти кожного –
Живих братів моїх
І мертвих – гріх лежати нам
В землі козацькій – гріх.

Як за Вкраїну згинути
Нема кому з живих,
Ми встанемо, мій Господи,
З безодень світових.

Горітиме, палатиме
Ярмо нове й старе,
Хто вбитий був під Крутами,
Воскресне і не вмре!

ВІД РОДУ ДО РОДУ

ПОДВИГ ЗА ПРИКЛАД

Крізь призму героїчних подвигів своїх попередників вдивляється нинішня молодь у своє майбутнє. Саме у роздумуванні над сторінками минулого виховується молоде покоління покутян.

Мистецький колектив Снятинської середньої школи № 2

Завдяки спільній ініціативі організацій «Просвіта», Всеукраїнське об'єднання ветеранів, Братство вояків ОУН–УПА, Союз українок, релігійних громад УПЦ КП, УГКЦ, районних відділів освіти, культури, за всебічної підтримки районної влади, міських, сільських голів та директорів шкіл справжнім уроком стало вшанування подвигу крутянців.

У Снятині, у районному Будинку культури, на урочистість зібралось багато людей, переважно молодь, що яблуку ніде впасти. На сцені на фоні величавого синьо-жовтого стяга – стрілецький хрест. Навколо вогниками блимають лампадки. Чорно-червоними й білими барвами переливається напис «Крути. Смерть і воскресіння». Доповнюють декорацію ґрона калини. У виконанні учительсько-учнівського хору школи № 2 звучить «Ой у лузі червона калина»… Усі присутні в залі рвійно підхоплюють пісню.

Промови міського голови Анатолія Шумка, екскурси в історію інших учасників створили атмосферу єднання й належності до великої української родини. Високомистецьке виконання постановки ідейно-тематичної частини дійства викресало й запалило в серцях молодих покутян вогонь любові до рідного краю, України, натхнення до героїчного чину в ім'я Батьківщини в годину потреби (про що засвідчував блиск сліз на їхніх очах).

У ці хвилини ніби піднялася хвиля зв'язку поколінь між героями Крут і юним поколінням Покуття. Цю ауру зв'язку поколінь і єднання створив педагогічно-учнівський колектив Снятинської середньої школи № 2 під керівництвом і з участю заступника директора школи з виховної роботи Ірини Михайлович. І вічною буде слава Героїв Крут і слава України.

Василь ШИЯН, *просвітянин*

ВШАНУВАННЯ

ВОЛЕЮ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ…

Нинішній, 2012-ий, обласна рада проголосила роком Провідника ОУН Ярослава Стецька з нагоди його сторіччя.

У обласній філармонії відбулася святочна академія з нагоди 83-ої річниці створення ОУН та 100-річчя з дня народження Ярослава Стецька. З короткими доповідями про ідею і чин ОУН та її провідника виступили голова обласної ради Олександр Сич та заступник голови облдержадміністрації Роман Іваницький.

Вони нагадали, що саме 3 лютого 1929 р. була створена ОУН, яка взяла на себе провід усього українського народу до волі, самостійності, своєї держави після революції двадцятих років минулого століття, важких років і уроків творення УНР і ЗУНР. І щойно випала історична мить, у перебігу початку німецько-радянської війни 30 червня 1941 р. був проголошений Акт відновлення Української Держави: «Волею Українського народу Організація Українських Націоналістів під проводом Степана Бандери проголошує відновлення Української Держави, за яку поклали свої голови цілі покоління найкращих синів України», йшлося в документі.

І головою Українського Державного Правління обрали Ярослава Стецька… Після німецького концтабору він до кінця життя був лідером ОУН та створеного ним Антибільшовицького блоку народів, присвятивши всього себе ідеї вільної незалежної України.

А представник Тернопілля – батьківщини Ярослава Стецька, голова фракції «Свобода» у Тернопільській облраді Олег Сиротюк подякував за гідне вшанування прикарпатцями великого земляка і закликав і далі бути разом під гаслом Ярослава Стецька: «За вашу і нашу свободу!»

Від імені учасників академії пластуни поклали вінки до пам'ятників і меморіальних дощок провідникам ОУН та воякам УПА.

А симфонічний оркестр обласної філармонії під керівництвом Руслана Дорожівського дав великий святочний концерт.

Богдан ВІВЧАР

ТРАДИЦІЇ

РОЗКОЛЯДА У «ПРОСВІТІ»

Різдвяний цикл свят традиційно завершується розколядою. Вже втретє з часу свого утворення просвітяни осередку «Світовид» Івано-Франківського обласного товариства «Просвіта» проводять розколяду силами свого осередку. Цьогоріч вона відбулася минулої неділі.

З привітанням до присутніх, що заповнили великий зал, звернувся голова обласної «Просвіти» Степан Волковецький. Потім діяльність осередку, якому виповнилося три роки, коротко охарактеризував голова осередку Олег Полівчак. А згодом гість, президент Міжнародної федерації «Бойового гопака» Володимир Пилат зі Львова, привітав присутніх гопаківців із другою річницею утворення їхньої організації. Відтак просвітян і гостей вітали виконавці розколяди.

Захоплення залу викликали солістка філармонії О. Раджанова, виконавці вистави (члени осередку «Світовид»), записаної на Гуцульщині етномузикологом, членом Спілки композиторів України Л. Турянською, – леґінської коляди. Цікавою була розповідь М. Ортинської, заслуженої артистки України, про навчання надзвичайно корисного для вагітних жінок співу колискових, започаткованого дочкою Г. Хоткевича і відродженого у нашій «Просвіті». Оплесками дякували присутні чоловічому ансамблю «Доміне» (керівник – В. Малярчук), фольклорному ансамблю «Традиція» з Галича (керівник – Т. Варунків), за демонстрацію етнічних строїв, які коментувала директор музею «Берегиня» з Бурштина Т. Гусар.

З великою увагою присутні слухали письменницю, заслуженого педагога України, засновницю естетичної школи М. Чумарну зі Львова, яка професійно розповіла про вишиванки, казки, свої книги. Запам'яталась кутя, пампушки, узвар і чай, якими пригощали присутніх.

Після перерви директор Інституту України в Нью-Йорку М. Драган, який недавно у Коломиї організував просвітянський осередок, заінтриґував слухачів повідомленням про конкурс хорів у Львові до 100-річчя народження М. Лисенка у 1942 році. Особливо аплодували учасникові цього конкурсу – 91-річному пану Шовковому з Печеніжина, який не тільки розповів про конкурс, але й співав і колядував. Ще були виступи чемпіона України, марафонця, заступника голови осередку В. Кричуна, гурту з Верховини «Кораллі».

Допізна колядували просвітяни, танцювали, вивчали забутий танець – падеспанець, коломийку. Прикрасила вечір ведуча розколяди, заступник голови осередку, голова прихильників «Бойового гопака» М. Пахолок своїми дотепними словами, своєю поставою і колоритним строєм.

Свято стало можливим завдяки тому, що осередок «Світовид» виріс до 54 членів. У ньому культивується взаємоповага один до одного, любов до народного звичаю, до української прадавньої традиції, яка прийшла до нас через тисячоліття ще із трипільських епох. І ми намагаємося зберегти її, продовжити, розвинути й передати у майбуття.

Олег ПОЛІВЧАК,
голова осередку «Світовид»

ПОЛІТПРОГНОЗИ

БУДЕ ЧИ НЕ БУДЕ?

Участь у парламентських виборах екс-прем'єр-міністра України Юлії Тимошенко та інших колишніх чиновників складно забезпечити леґітимним шляхом, а можна ухвалити лише політичне рішення з цього питання. Про це заявив Голова Верховної Ради Володимир Литвин в ефірі «5-го каналу». А тим часом лідер ВО «Батьківщина» на Прикарпатті Юрій Романюк закликав усіма конституційними засобами активного громадянського спротиву, масових акцій протесту примусити до негайного виконання Януковичем і його маріонетковими судами рішення Європейського суду з прав людини.

«За песимістичного варіанту розвитку подій, Юлія Тимошенко і Юрій Луценко відразу після звільнення з буцегарень режиму Януковича, – вважає Ю. Романюк, – будуть в 2013 році обрані до Верховної Ради на тих мажоритарних округах, мандати від яких добровільно дочасно складуть депутати від ВО «Батьківщина», або на округах парламентарів, що перейдуть на роботу, несумісну зі статусом депутата».

ЗАКЛИКИ

ІҐНОРУВАТИ ЯНУКОВИЧА

Колишній посол США в Україні Стівен Пайфер закликав владу США уникати зустрічей з керівництвом України на найвищому рівні. «Посадові особи США повинні поінформувати українську владу, що поки Київ буде тримати в ув'язненні лідерів опозиції та погіршувати демократію, ніякі зустрічі на найвищому рівні не будуть можливі», – сказав він. Також Пайфер закликав США не надавати підтримку Україні у відновленні співпраці з МВФ.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс – **91083**

ЖИТТЯ ГРОМАД

ДО ЗВІТУ! ГЛЯНЬ!

Так звучить наказ бунчужного, коли звітують полкові, кошові, курінні чи паланкові й станичні провідники перед особовим складом козацького товариства, яке обрало цих зверхників своїми отаманами.

Звітує сільський голова Григорій Шинкарик

Відповідно до цього реґламенту, на Снятинщині звітують очільники району, міст і сіл за зроблену, недороблену чи й узагалі невиконану роботу. На такі заходи запрошують виборців і їхніх обранців усіх рівнів. Саме такий звіт сільського голови Григорія Шинкарика відбувся нещодавно в актовій залі Ганьківської середньої школи. До честі ганьківчан – вони цього морозного дня в підвечірній час зійшлися на схід і вщерть заповнили залу.

Звітуючи Григорій Григорович доповів, що він зміг організувати й зробити для села сам особисто, що зроблено з допомогою сільських депутатів і що зроблено громадою, яка зорганізувалась у вуличні комітети (ініціативні групи) і зробила багато добрих справ, не чекаючи «манни небесної» та помочі від «доброго дяді при владі».

Голова акцентував, що через брак коштів не вдалось належним чином відремонтувати сільські вулиці, головні дороги в селі, завершити будівництво клубу, перекрити й відремонтувати школу, відкрити дитячий садок. Зате вдалось завершити прокладання підвідної газогінної маґістралі, спорудити ГРП і запалити факел на підходах до села та прокласти 17 км розгалуженого по сільських вулицях газопроводу. Він щиро подякував ініціативній групі з урочища Долинки – Василеві Гаврилюку, Миколі Маковійчуку, Марії Ворощук, Євдокії Захарук, Василеві Ворощуку та Вікторові Жураківському, які першими зорганізували роботу з прокладання газопровідних труб на кількох вулицях свого кута й вирішили проблему вуличного нічного освітлення урочища...

Після звітної доповіді Григорій Шинкарик звернувся до присутніх на сході громади заступника голови Снятинської райдержадміністрації Павла Книша та Ігоря Чиборака (керуючого справами районної ради) із проханням допомогти у розв'язанні вищезгаданих проблем соціально-культурного розвитку і благоустрою села. Обидва посадовці пообіцяли, що допоможуть вирішити наболілі питання.

Зокрема, Павло Книш пообіцяв особисто допомогти з ремонтом доріг: від автобусної зупинки до школи, до «Темної каплички» і на Вишнівку. Ігор Чиборак пообіцяв посприяти у відкритті дитячого садка й завершенні будівництва клубу. Присутній на зборах Дмитро Грудей як довірена особа депутата обласної ради Богдана Гдичинського пообіцяв спорудити сучасний спортивний майданчик біля школи, придбати 20 пар лиж і спортивні знаряддя для занять легкою атлетикою. Хочеться вірити, що буде так, як пообіцяли авторитетні, поважні особи.

Присутні на сході ганьківчани активно цікавилися перспективою розвитку села в усіх його аспектах – соціальному, економічному, духовному і отримали вичерпні відповіді на свої запитання.

Василь ШИЯН, *ганьківчанин, курінний отаман СКУ «Січ»*

ПОСТАТІ: ІДЕЯ І ЧИН

НІС БОЖУ ПРАВДУ ДЛЯ СВОГО НАРОДУ

МИНАЄ 60 РОКІВ ВІД ДНЯ ГЕРОЇЧНОЇ СМЕРТІ СЛАВНОГО СИНА УКРАЇНИ ПЕТРА ФЕДУНА (ПОЛТАВИ)

Ніхто неспроможен любити більше, ніж тоді, коли він за своїх друзів своє життя віддає.
(Йо. 15, 13)

Без жертовної любові до своєї батьківщини ніхто ще не побудував свою національну державу. Цю істину розуміла еліта української нації, яка понад 60 років тому з усієї України влилася в ряди Української Повстанської Армії. Відмовившись від матеріальних благ, у смертельній небезпеці для свого життя вона несла ідею Самостійної Соборної Української Держави.

У лавах УПА змагався і письменник з Вінничини, один із організаторів чужонаціонального відділу при УПА, новеліст Йосип Позичанюк (псевдо – Шаблюк), який загинув у 1945 р. у бою з більшовицькими загарбниками. І Петро Василенко (псевдо – Германець) з Полтавщини, поет, редактор підпільних видань, який загинув у бою 1946 р. в лавах УПА на Закерзонні. І Орелець (псевдо), поет УПА, уродженець з-над притоки Дніпра Орелі, який загинув у лавах УПА на Закерзонні 1947 року. І Юрій Липа – поет, публіцист, лікар УПА, що народився в Керчі, автор майже двохсот видань, який загинув у бою з більшовиками 1945 р. І Марко Боєслав, поет УПА, уродженець Івано-Франківщини, який загинув на полі слави. І Степан Стебельський (Хрін), учитель з Івано-Франківщини, командир сотні, яка вславилася боями з польськими окупантами на Лемківщині, автор споминів, що вийшли двома книжками за кордоном, який загинув 1949 р. на території Чехословаччини, виконуючи особливі доручення. І Осип Дяків (Горновий) з Тернопільщини, редактор підпільних видань, крайовий провідник ОУН, автор багатьох ідеологічно-політичних праць, що були могутньою зброєю в боротьбі з окупантом, який загинув геройською смертю 1950 р. в лісі біля с. Велике Поле на Львівщині.

Серед цієї когорти вибраних був і Петро Федун (Полтава), який займав дуже відповідальний пост у керівництві визвольного руху. Про діяльність Петра Полтави дізнаємося з його ідеологічно-політичних праць «Елементи революційности українського націоналізму» (1946), «Концепція Самостійної України й основна тенденція політичного розвитку сучасного світу» (1947), «Безпосередньо за що ми ведемо бій» (1949), «Про наш план боротьби за визволення України в теперішній обстановці» (1950)... У цих працях розкриваються суть національної ідеї, відродження духовності українського народу, високі моральні вимоги до членів ОУН, обґрунтовуються перспективи українського збройного повстання, його стратегія і тактика в тогочасних умовах.

Актуальною нині є стаття «Концепція Самостійної України і основна тенденція політичного розвитку сучасного світу», в якій Петро Полтава робить глибокий аналіз історичних подій і суспільно-політичних процесів. Він доводить, що ідея нації стала рушійною і вирішальною силою саме тому, що вона відповідає природним прагненням усіх народів жити незалежним національним життям. Ідеал нації, як пише Петро Полтава, нині посідає домінуюче становище серед усіх інших чинників, що впливають на хід історії.

Нація, її національна незалежність – це найвищі вартості всього людства, за які в усі часи змагалися і змагаються народи нашої планети. На основі історичних подій XIX і XX ст. Петро Полтава робить висновок, що історична доба, яку переживаємо і нині – це доба кінцевого розпаду імперій і поступового звільнення поневолених народів як у Європі, так і в усьому світі, що цей процес, в якому вирішальну роль відіграв національний момент, становить поважну частину тих історичних подій, які сталися в минулих століттях. Петро Полтава доводить, що всі народи, які піднімалися на національно-визвольну боротьбу, вели її за побудову своєї національної держави. І ця боротьба завжди закінчувалася перемогою.

Національний принцип – основний принцип організації світу. Український національно-визвольний рух був і є на одному шляху з розвитком світового історичного процесу і є складовою частиною тієї величезної сили, яка нині руйнує старий світ і будує новий, стверджує Полтава. Так воно і є!

Для ознайомлення із цим великим сином України нагадаємо, що Петро Федун (Полтава) народився 1919 року в селі Шнирові Бродівського району на Львівщині. Закінчив гімназію в Бродах у 1938 році, член ОУН, студент медичного факультету Львівського університету, редактор журналу «Юнак», крайовий провідник Юнацтва ОУН у Карпатах 1944 р., начальник політвиховного відділу Головного штабу УПА, керівник «Бюро інформації УГВР», довголітній публіцист українського визвольного підпілля, відомий багатьма своїми публікаціями в Україні і за кордоном. Майор Петро Полтава нагороджений Золотим Хрестом бойової заслуги І класу та окремою медаллю «За боротьбу в особливо важких умовах».

Про смерть Петра Федуна (Полтави) довідуємося з повідомлення інформаційного бюро Української Головної Визвольної Ради 1953 року: «Загинув смертю героя зимою 1951–1952 рр. у Карпатах в бою з більшовицькими окупантами... В особі заступника голови Генерального секретаріату УГВР майора УПА Петра Полтави український визвольний рух втратив одного з найвизначніших політичних керівників і революційних діячів сучасної України.

Вічна слава Героєві Української національно-визвольної революції!»

Підготував ***Степан ПРИЙМА***

ТАК ДУМАЮ

НЕ СТАТИ БИДЛОМ!

Ми воліємо не згадувати все неприємне й принизливе, що було в нашій історії. Проте жодне погане слово чи лайка, якими б образливими вони не були, не виникають безпричинно. Більшість злого між людьми спровоковане поведінкою чи слабкістю жертви.

Бидло – це не просто неприємне для вуха українця слово. Польською воно означає – «те, що б'ють», «істота, приречена на биття без провини». Бидло б'ють не зі злості, биття є звичайним способом змусити робити так, як хоче пастух, женучи худобу на пасовище чи поганяючи вола в ярмі. Бидлячий стан є універсальним і зручним у наш час способом накидання чужої волі народові-жертві. Так було колись, є й тепер і, напевно, буде до кінця цього світу. На цьому будується технологія користування дармовою життєвою енергією слабших.

Не важко зауважити, що в інформаційному просторі, політиці, економіці нашої держави відбуваються інспіровані ззовні процеси, мета яких – перешкодити формуванню сильного громадянського суспільства і сильного державного укладу. Досі українська влада не розуміла, звідки це на голову дружньої до всіх України. Відповідно і поведінка політичної верхівки була невідповідною. Тільки зараз, після багатьох невдач у стосунках з Росією та Європою, влада відчуває неприкриті реалії світової боротьби, але поки не готова реаґувати адекватно. Тому в цих умовах, не маючи сили боротись нарівні, Україна мусить позбутись хоча б неприємного статусу вічно винної держави. Ми повинні зупинити ганебний процес бидлізації українського народу з високим інтелектуальним потенціалом і гострим, але затаєним почуттям справедливості.

Народ втомився від політичної еліти, яка не вміє захистити його від цієї примітивної технології принижень і вже не може терпіти зверхників, які поводяться, як бидло, і мають за бидло всіх, хто бідніший, тобто народ. Саме в цьому – розгадка масової депресії та апатії. Подолати цей соціальний вірус можна лише змінивши наше ставлення до світу й української політики, відновивши гідність нації. Це – функція еліти. Народ, не розуміючи справжні причини, стає сліпим знаряддям руйнування власної перспективи і мрії мати сильну, економічно міцну державу.

В цій руїні ми дійшли до критичної межі. Тому настав час бути чесними в оцінці політики, держави і самих себе. Треба навчитися розуміти суть подій з позиції гідності, відчувати ситуації, в яких нас мають за бидло і в жодному разі цього не дозволяти ні чужим, ні своїм. Якщо нас не поважають як собі подібних і дозволяють недопустимому поведінку – нас точно мають за бидло, якщо змовчимо...

Бидлізація як форма сучасної інформаційної війни має на меті руйнування тих основ, які тримають фундамент сильної держави. Це – повага до мови та історії корінного етносу, культурна єдність, повага до інститутів держави і статусу президентства, плекання почуття національної гідності, несприйняття грубого зовнішнього втручання в життя держави і нації. Вражені бидлохворобою політики й громадяни не сприймають як вітчизну власну державу. Хоч скандували на Майдані: «Ми – не бидло, ми – не козли!..» Не витримали.

З «допомогою» чужих політтехнологів, заради фетишу влади, чимало вищих політиків відверто бидлізували політику і спробували зробити це ж із народом. На щастя, не вдалося, спрацювало вроджене національне почуття міри і справедливості, але побічним наслідком стала апатія і депресія тих, кому треба було б зараз розбудовувати державу. Тому на цих виборах треба показати, що ми – не бидло і не варто політикам навіть пробувати поводитись неповажно. Якщо зможемо, то з цього моменту почнеться народження сильної і багатої України.

Володимир ФЕРЕНЦ

СКАРБИ НАШІ

ВШАНУВАЛИ ЄВГЕНА ГРЕБІНКУ

МИНУЛО 200 РОКІВ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЄВГЕНА ГРЕБІНКИ

Члени літературної студії «Провесінь» та «Молодої Просвіти» с. Голинь відзначили цю поважну дату в імпровізованій «Літературній вітальні», куди запросили учнів та вчителів Голинської школи.

Керівник студії та наставник молодих просвітян Оксана Тебешевська у вступному слові наголосила на тій важливій ролі, яку відіграв в історії української літератури Євген Гребінка – один із творців нового українського письменства. Він був чи не першим серед українських (та й не тільки українських!) поетів, які творили пісні-романси. Його знамениті «Очі чьорние» з успіхом виконують і нині на всіх континентах як вокалісти-професіонали, так і самодіяльні митці.

Молоді просвітяни Лілія Ляхович, Катерина Носенко, Тетяна Дубина, Юлія Білик, Діана Назарук, Євген Мендюк, Софія Відливана розповіли про коротке (всього 36 років) життя митця, його багатогранну творчість, важливу роль у згуртуванні українських літературних сил у Петербурзі, участь у викупі з кріпацтва Тараса Шевченка, у виданні його першого «Кобзаря» (1840).

Члени літстудії «Провесінь» Ростислав Голинський, Михайло Дутчак, Василина Гнатишин, Вікторія Коник, Марія Романишин та Оксана Барнич прочитали байки та ліричні вірші поета. Присутні мали змогу прослухати запис деяких творів митця у виконанні українських майстрів слова і співу.

Завідувачка шкільної бібліотеки Іванна Яцук зробила детальний огляд творів письменника та літератури про нього, а також розповіла про цікаві факти з біографії байкаря, повістяра, поета-лірика, громадського діяча, видавця першого українського альманаху «Ластівка».

Безперечно, творчий доробок Євгена Гребінки є нашим неоціненним скарбом, який маємо вивчати і популяризувати, яким маємо пишатися.

Надія ЯЦУК,
член літстудії «Провесінь» та «Молодої Просвіти» с. Голинь Калуського району

ВАРТО ПАМ'ЯТАТИ

СУЩИМ І ПРИЙДЕШНІМ

Минає 120 років від народження Патріарха Йосифа Сліпого. Він належить до тих українців – наших великих попередників, які залишили рівновеликі духовні заповіти, звернені до нас у різні століття.

XII ст. Повчання дітям Володимира Мономаха

Готуючись до відходу у вічність, володар Русі-України, великий князь київський Володимир Василь, писав у поученні своїм дітям: «Як отець, що чадо своє люблячи поб'є його і знову пригорне його до себе, так ото і Господь навчив нас, як добути над ворогом-дияволом побіду: трьома ділами добрими можна позбутися його і побідити його – покаянням, сльозами і милостинею. І то вам, діти мої, не тяжка Заповідь Божа, бо тими ділами трьома можна позбутися гріхів своїх.

XIX ст. Заповіт Тараса Шевченка

У ніч з 24 на 25 грудня 1845 р. важко хворий Тарас написав вірш, який починався рядками: «Як умру, то поховайте...», пізніше названий «Заповітом». Цей високохудожній твір поклали на музику М. Лисенко, М. Вербицький та багато інших. Це своєрідний гімн. Слухаємо його стоячи.

XX ст. Заповіт Патріарха Йосифа Сліпого – ісповідника віри

Для нас світлої пам'яті слуга Божий Патріарх Йосиф залишив заповіт, у якому звертається: «Дорогі мої духовні діти, так як велить наша прадідівська традиція і християнська віра, залишаю вам свій батьківський і пастирський заповіт. Щоб ви не зневірилися (Йо. 16, 1), і хай не тривожиться серце ваше. Віруйте в Бога (Йо. 14, 1)

Будьте свідками Христа в Україні і на землі вашого вільного і невільного поселення... Моліться, працюйте і боріться за збереження християнської душі кожної людини українського роду і за весь Український нарід просіть Всемогутнього Бога, щоб Він допоміг нам звершити нашу тугу за єдністю і наші змагання за церковне з'єднання у створенні Патріархату Української Церкви».

Підготував
Богдан СУШЕВСЬКИЙ

ШЕДЕВРИ ТВОЇ, УКРАЇНО!

На Прикарпатті побувала делеґація з паризького Лувра, яку очолювала генеральний реставратор департаменту скульптури Женев'єва Бреск-Ботьє. У Музеї мистецтв Прикарпаття відбулася робоча нарада. Йшлося про проведення у Франції виставки скульптур Іоана Георга Пінзеля – майстра, котрий 300 років тому в Галичині різьбив із дерева і каменю скульптури, аналогів котрим сьогодні немає.

ПІНЗЕЛЬ У ЛУВРІ

Передбачається, що до Франції повезуть 20 творів Пінзеля з музеїв Львова, Тернополя й Івано-Франківська. Як повідомив начальник обласного управління культури Володимир Федорак, презентували трьох ангелів авторства І. Г. Пінзеля, котрі є в Музеї мистецтв Прикарпаття. Фахівці з Лувра зробили обміри, фотофіксацію робіт й інші виміри, передбачені міжнародними методиками. Мова йде про те, що за кілька місяців має початися активна робота з організації виставки. Перший етап – це підписання угоди між міністерствами культури України та Франції про страхування цих робіт. Суму страхових витрат беруть на себе міністерства культури двох наших держав. Виставка творів Пінзеля відбудеться в Луврі у листопаді. Можливо, після Лувра експозиція з України поїде до Вашинґтонського національного музею.

Як повідомив директор Музею мистецтв Прикарпаття Михайло Дейнега, вже відомо, що твори Пінзеля виставлять у каплиці часів Людовіка XIV, котра розташована на території палацового комплексу Лувра. В інтер'єрі цієї сакральної споруди експозиція з України виглядатиме найбільш вдало і це дозволить якнайкраще презентувати світові нерозгаданого й містичного Пінзеля.

Нагадаємо, що 2007 рік Івано-Франківська, Львівська й Тернопільська області – терени, де у XVIII ст. творив цей загадковий майстер, – оголосили роком Пінзеля. А відкрив його Європі й Україні передусім мистецтвознавець Борис Возницький, котрий ще 1987-го влаштував першу виставку Пінзеля в музеї-заповіднику «Олеський замок», щоб потім відвезти скульптури і в Москву, і в Прагу, і в Варшаву. Почерк невідомого скульптора сколихнув мистецький світ, а ім'я Іоана Георга Пінзеля, походження якого досі невідоме, – стало сенсацією. Сьогодні найбільша колекція творів Пінзеля зберігається в Музеї дерев'яних скульптур у Львові. Більшість із них відшукав і вберіг від знищення в часи войовничого атеїзму Б. Возницький.

П'ять творів майстра є і в Івано-Франківську, в Музеї мистецтв Прикарпаття. Без перебільшення, мистецька спадщина Пінзеля є ґрандіозною за культурною цінністю. Деякі мистецтвознавці вважають, що Пінзель ніби творчо змагався з Мікеланджело, котрий жив 300 років до нього. Іоан Георг Пінзель був неперевершеним у монументальній релігійній скульптурі стилю бароко. Його роботи вражають динамікою, експресією, емоціями. Багато робіт з дерева і каменю були знищені в радянські часи, частину вивезли за кордон у приватні колекції. Наразі відомо, що Іоан Георг Пінзель різьбив скульптури й вівтарі для храмів Городенки на Івано-Франківщині, Бучача, Монастириська на Тернопіллі, Годовиці й собору Святого Юра у Львові.

Дослідники стверджують, що скульптор помер 1761-го. Однак могили його досі не знайшли.

Л. Т.

МУЗШОП

ОЛЯ ЯЛОВЕНКО: ПРО ТЕБЕ МРІЮ

Світ музики захопив Олю Яловенко ще в дитинстві. Мама, викладач музичної школи, підтримувала в дочок бажання пізнавати музику й робити світ прекрасним. Та і в родині всі мали гарні голоси, тож дівчатка часто були як на шкільній сцені, так і в клубі села Угорники, де пролітало дитинство.

Після закінчення ДМШ по класу фортепіано Оля спробувала себе на конкурсі й, треба сказати, вдало, адже пісні, підготовлені разом із композиторкою Світланою Гричко, у виконанні Олі засвідчили Олин талант, а журі високо оцінило голос і манеру виконання. Так дівчина зрозуміла, що її подальше життя і професія будуть пов'язані з музикою, співом.

І ось – уже диплом магістра Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, яскраві виступи на конкурсах молодих співаків-вокалістів, серйозні уроки у Михайла Стефанюка, згодом – студії у США в італійської співачки, народження синочка, записаний перший альбом, концерти в містах Америки. Яскравий виступ на конкурсі ім. Ірі Маланюк в 2011 році, де вона високопрофесійно виконала кавантину Гальки з опери «Галька» в чудовій манері італійської школи, засвідчив, що у нашому місті вже серйозно заявляє про себе молода, але вже професійно зріла співачка з широким діапазоном голосу, який має здатність зворушувати серце, милувати слух. В репертуарі співачки – чимало народних пісень в обробках відомих українських композиторів і сучасних авторів, як духовних, лірико-драматичних, так і популярні пісні й арії з опер М. Лисенка, А. Кос- Анатольського.

Дівчина готується до концерту – презентації альбому в Народному домі «Просвіта», зала якого відома тим, що тут співала Соломія Крушельницька, Ірина Маланюк і відомі співаки нашого міста.

Успіхів тобі, Олю, і великих сцен.

Любов ЗОРІНА

КОНКУРСИ

ПАЛІТРА УКРАЇНСЬКОГО СЛОВА

УМОВИ
проведення Всеукраїнського дитячого конкурсу патріотичного плаката і малюнка

Всеукраїнський дитячий конкурс патріотичного плаката і малюнка «Палітра українського слова» започаткований і проводиться Всеукраїнським товариством «Просвіта» ім. Т. Шевченка за сприяння Національної спілки художників України.

Мета конкурсу:

утвердження української мови як мови української нації, основи її духовної та художньої культури, науки, освіти;

виховання любові до рідної мови, залучення дітей до поглибленого її вивчення;

реалізація творчого потенціалу дітей в образотворчій діяльності;

виявлення та підтримка юних обдарувань.

Умови конкурсу:

Проводиться конкурс щорічно **з 1 лютого по 1 травня**.

До участі в конкурсі запрошуються **діти віком від 6 до 17 років.**

Художніми роботами діти розкривають своє бачення українського слова в кольорах, за допомогою пензля, олівця та інших засобів.

Роботи виконуються на папері формату А-3, А-4 будь-якою із технік, стиль виконання довільний. Це може бути ілюстрація до будь-якого твору української літератури, пейзаж, казкові та літературні герої чи будь-що інше, в чому, на думку дитини, вона бачить Україну та рідну мову.

На звороті вказуються:

ім'я, прізвище;

дата народження;

повна домашня адреса (індекс), телефон;

навчальний заклад, студія;

художній керівник.

Роботи оцінюються за трьома віковими категоріями:

I – діти 6–10 років, II – діти 11–14 років, III – діти 14–17 років.

Підсумки:

Переможці конкурсу нагороджуються дипломами та цінними подарунками.

Підбиття підсумків конкурсу та нагородження переможців відбувається 22 травня.

Найкращі роботи учасників конкурсу будуть представлені під час проведення нагородження на виставці робіт конкурсантів.

Роботи на конкурс слід надсилати **до 1 травня** за адресою: **01001 м. Київ-1, вул. Хрещатик, 10-б. ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка, або ж до обласного об'єднання.**

ПОГЛЯД

І ПРАВДА СТАЄ ІСТОРІЄЮ

У місті Чортків на Тернопільщині відкрили меморіальну таблицю з написом: «На цьому будинку Чортківського педагогічного училища в ніч з 21 на 22 січня 1973 року члени Росохацької патріотичної організації (Вітів П. І., Винничук П. М., Кравець А. М., Лисий М. С., Мармус М. В., Сапеляк С. Є., Слободян М. В.) під керівництвом Володимира Мармуса встановили національний прапор України й політичні прокламації до 55-их роковин проголошення незалежності УНР та в протест проти репресій комуністичної диктатури. Слава Україні! Героям слава!».

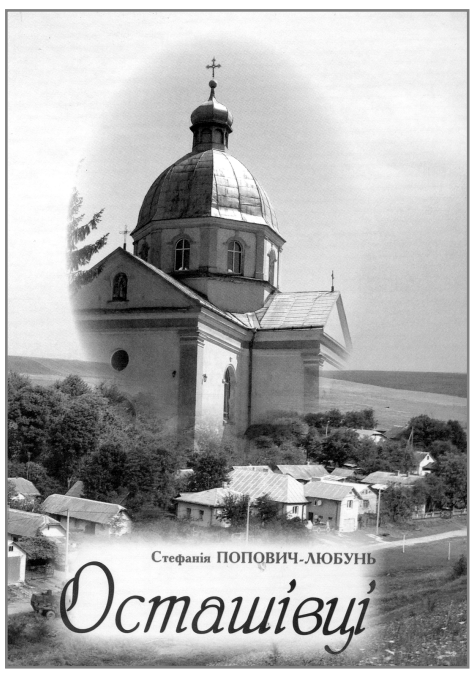
Володимир Мармус біля мікрофона, Володимир Сеньків, Петро Вітів, Петро Винничук, Микола Мармус, Микола Слободян

На відкритті були чи не всі студенти педучилища, священики УГКЦ і УПЦ КП, міська і районна влада, яка, між іншим, ще зранку пручалася, як би не взяти на себе відповідальність за такий відважний чин: це ж можна посад позбутися! Аж Володимир Мармус – чоловік урівноважений та спокійний – пообіцяв «прославити» їх на цілий світ: не так важко було піднести 4 прапори над Чортковом і вивісити 19 прокламацій 39 років тому, як тепер відкрити пам'ятний знак про цю подію!

За ці прапори та листівки восьмеро юнаків відбули багатолітнє ув'язнення в політичних таборах Мордовії, Пермської області та заслання в Сибіру (лише 16-річного тоді Петра Вітіва не судили). Чесно пройшовши випробування, усі вони брали активну участь у боротьбі за незалежність на переломі 80–90-их років минулого століття. Президент Віктор Ющенко нагородив їх 18 серпня 2006 року орденами «За мужність» I ступеня (Степан Сапеляк раніше був нагороджений орденом «За заслуги»).

Нагадаю, що цим же указом нагороджені були Георгій Москаленко та Віктор Кукса, які вивісили національний прапор над Інститутом народного господарства в Києві 1 травня 1966 року. Про їхній учинок свідчить меморіальна таблиця на стіні нинішнього КНЕУ ім. В. Гетьмана. У м. Стебник на Львівщині теж є пам'ятний знак про піднесений 9 травня 1972 року національний прапор (17-річний Любомир Старосольський та 18-річний Роман Калапач; вони не побажали увічнювати свої імена).

Меморіальну таблицю, яка встановлена в Чорткові, виготовила не влада: це генерал-полковник Володимир Бедриківський – колишній заступник міністра внутрішніх справ (Юрія Луценка) продемонстрував патріотизм до глибини кишені, оплативши її, та ще й видавши своїм коштом книжку Володимира Мармуса «Доля обрала нас. Передумови формування руху опору молоді Галичини 50–70-их років XX ст.».

Меморіальна таблиця

Перша презентація книжки відбулася у рідному селі Росохач, у школі. Без автора, бо він тим часом воював з начальством... Його побратими Петро Винничук, Володимир Сеньків, Микола Слободян, Петро Вітів та брат Микола Мармус щиро, без зайвого пафосу розповідали школярам про свій громадянський учинок. На жаль, не було Андрія Кравця та Миколи Лисого: вони відійшли в ліпший світ. А Степан Сапеляк не приїхав із Харкова.

У педучилищі з кваліфікованими рецензіями виступили студенти й викладачі, ще й увінчали презентацію чудовим концертом.

Отже, маємо ще одну чесну книжку, де без словесного пафосу, без штучної драматизації й героїзації описана жива правда новітньої історії України. Ця правда тішить і підносить наш дух.

Якби в кожному селі, у кожному районі знайшовся такий сумлінний дослідник як Володимир Мармус, то мали б ми виразну картину епохи, що минає.

Не втомлююсь повторювати: історія, на жаль, не завжди те, що було. А – що записане. Маємо слушний час, тож записуймо правду і правду робімо історією.

Василь ОВСІЄНКО,
Харківська правозахисна група

ВІД РЕДАКЦІЇ. До речі, таку книжку «Осташівці» підготувала й видала Стефанія Попович-Любунь на тому ж Тернопіллі («Галицька Просвіта», № 3, 19.01.2012 р.). Нагадуючи про це, ми підтримуємо заклик правозахисника Василя Овсієнка писати правдиву історію України. Не барімся!

ІМЕНІ ЯРОСЛАВА ЛУКАВЕЦЬКОГО

Комісія зі здобуття премії імені Ярослава Лукавецького повідомляє про початок збору творів і робіт на здобуття премії. Ця премія є найвищою в області відзнакою в галузі мистецтва та архітектури й надається за вагомий внесок у розвиток образотворчого (живопис, скульптура, графіка), народного, декоративно-ужиткового мистецтва.

Подати роботи на конкурс або отримати консультацію з питань участі в конкурсі всі зацікавлені можуть в кабінеті 570 облдержадміністрації або за телефоном 55-18-92. Згідно Положення про премію, твори і роботи повинні бути подані до 10 березня 2012 р.

На здобуття премії ім. Я. Лукавецького подаються нові твори й роботи, опубліковані (оприлюднені) у завершеному вигляді протягом останніх двох років, але не пізніше як за три місяці до їх висунення на здобуття премії. Твори на здобуття премії ім. Я. Лукавецького представляють творчі спілки, об'єднання, товариства, громадські організації мистецького та просвітницького спрямування, управління культури й управління містобудування та архітектури облдержадміністрації, навчальні мистецькі заклади, видавництва, редакції газет і журналів.

Комісія з присудження премії розглядає, обговорює та оцінює твори у три конкурсні тури, премія присуджується авторові чи виконавцю один раз за життя.

Премія імені Ярослава Лукавецького була встановлена в 2002 р. Івано-Франківською облдержадміністрацією з метою популяризації найкращих творів мистецтва, архітектури і дизайну, піднесення їхньої ролі у духовному відродженні та естетичному вихованні.

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Просвітяни ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиро вітають **з ювілеєм** члена Правління, головного редактора «Галицької Просвіти» **БОГДАНА ВІВЧАРА,**

з днем народження членів Правління **ВАСИЛЯ ЖУРАКІВСЬКОГО,** професора Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника **СТАНІСЛАВА ШУМЕГУ** та директора ТзОВ ВГЦ «Просвіта» **МИХАЙЛА ЮСЬКІВА.**

Ми всі бажаємо вам
мудрості, здоров'я і тепла,
Щоб ласка Божа вас огортала,
Щоб ваша мудрість
і вічна доброта
Серця людські любов'ю
зігрівала.
Радості від праці бажаємо
на многії і благії літа!

Від імені Правління
Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ,
Василь БОЙКО

КНИЖНИК

ЛІРИЧНЕ РОЗКРИЛЛЯ ДУШІ

У музеї історії Коломиї відбулась презентація збірника «Почуй мене. Десять поетес Коломиї». Сюди ввійшли найкращі вірші з ліричного щоденника Любові Цеплої, Ольги Руданець, Анелі Ремші, Людмили Червінко, Тетяни Іванович, Лесі Мартинюк, Галини Скіпітіс-Стефак, Уляни Болехівської, Наталії Городчук, Галини Бойко. В переповненому шанувальниками красного слова залі вони читали свої вірші, говорили про потребу поезії в житті. Ось як зуміла виразити суть поетичного сприймання Людмила Червінко:

Привіт вам, очі, що прочитують вірші,
Привіт вам, губи, що слова шепочуть...
Ми входим разом до святинь душі,
Мене почуйте. Розказати хочу
Про особистий бірюзовий світ,
Про дзвін і скрип життя по-українськи...
Дарую вам поезій скромний плід,
Яким я дорожу по-материнськи.
Привіт!

На поетичному вернісажі виступили, підтримавши поетес своїми присвятами, лауреати премії імені Т. Мельничука – Іван Війтенко та Василь Михайлищук.

Автор передмови заслужений працівник освіти України Василь Глаголюк зауважив:

– Коломия – місто, яке народило універсальний поетичний жанр – коломийку. Тому не дивно, що тут багато людей, які захоплюються літературною творчістю, пишуть вірші, бажають бути почутими. І зрозуміло чому вийшов у місті над Прутом саме такий збірник. Упорядкував твори поет і журналіст Василь Рябий. Треба сказати, він спричинився до виходу в світ ще таких літературних видань, як «Плин», «Діл», «Творчий дім: Воскресінецька гора», помітив і підтримав багатьох талановитих літераторів.

Збірник «Почуй мене» виданий коштом авторів і за сприяння організації місцевих просвітян, один із видавничих проектів літературного товариства «Плин», молодіжної літстудії імені Т. Мельничука і Коломийської «Просвіти». В оформленні обкладинки використана робота на склі коломиянки Лесі Мартинюк.

Ігор ЗВАРИЧ,
член НСЖУ, просвітянин з м. Коломиї

ПЕРШЕ ВРАЖЕННЯ

ТАКІ РЕАЛЬНІ «ГОЛОСИ ЗДАЛЕКА»

Під егідою Івано-Франківського ОО ВУТ «Просвіта» і Літературного музею Прикарпаття вийшов дванадцятий «Пом'яник» Володимира Морозюка. Це – історико-документальна збірка замальовок про невідомі нині сущим неповторні індивідуальності нашого краю. Варто сказати, що автор давно вперто і плідно розчищає замулені джерела нашої історії, культури, народної пам'яті. Він відкриває нам імена людей жертовних, «пробоєвинів на ниві українського національного відродження». І вони виринають на овиді сучасності наче з небуття призабутих поетичних леґенд, переказів, тужливо-мрійних

пісень-дум нашої давньої і не такої вже давньої минувшини, як анонсується в анотації до видання. І так воно і є. Але герої автора – не леґенди. Вони жили й творили на нашій землі. За їхнього життя, як це й буває, їх не уславили, хоч варті вони пам'ятників і сальв. На жаль, і ми, нині сущі, у марній щоденній суєті мало знаємо і згадуємо про них. А вони варті нашого спільного пошанування. І, дякувати Богу, що він дає натхнення і силу авторові – краєзнавцю Володимиру Морозюку відкривати для спільноти наших великих попередників.

Богдан ВІВЧАР

БУВАЛЬЩИНА

ПЕРСТЕНЬ

З невпинним, як вода на млиновому колесі, плином літ, напевно, до кожного приходять спогади, котрі чимраз дужче бентежать душу. Все давнє покривається солодкою імлою: така тепла піч, де гріємось ми з бабою, ще живі та дужі мати з батьком, зовсім молоді, нині сивочубі голуби, брати. Не таким вже й бідним, як був насправді, видається тодішній сільський уклад нашого життя...

З глибини часової криниці на спомин приходить один із багатьох зимових вечорів середини не так давно минулого століття. Тих довгих, таки довгих, зимових вечорів, хоч і годинникову стрілку тоді ще на зиму не переводили назад, як сходилися до нашої хати коли двоє, а коли і більше сусідів. Бо телевізії ще не було, а сільський клуб-читальня, збудований за Польщі на людські гроші як народний дім і був тоді справжнім осередком культурного життя, про що не раз з приємністю згадував тато, нидів. Одержавлений новою владою, хоч і знаходився неподалік нас, втратив свою принадність і, здебільшого, перебував на замку.

Найпостійнішою нашою гостею була старенька вуйна Доця, неперевершена оповідачка про «життє за цісаря та за німців». Мало що поступався їй і вуйко Михайло Попадюк, котрий, сидячи на бомбетлі,* вміло підтримував бесіду й потягував свою самокрутку, дим від котрої досягав печі та виїдав нам з бабою очі. Зрідка долучалась до бесіди, заклопотана хатніми справами, мама. Та того разу, спершись на припічок, мама і собі поринула в спогади...

– А пам'ятаєш, Доцю, як я згубила свій шлюбний перстень? Котрого то року було?

І, по хвилі, сама собі одказала:

– Та ж Михайлик наш був ще зовсім маленький – десь навесні 33-го.

– Ой, Олюсю, та ж кімую,** як не кімую, – враз озвалася сусіда, – Ми ж тогди всі разом гадали: чи то з купелею на город злилося, чи то худобина з пійлом спожила?

До того часу, не завжди дослухаючись до тих балачок, а згуста і дрімаючи під їхню монотонну мелодію, я наставив вуха. Мимохіть подивувався, що вуйна назвала маму Олюсею, бо я вже твердо знав, що мама називається Оленою та – головніше – вуйна знала за мамин перстень?! У мої, на ту пору неповних десять літ, все то виглядало казково-таємничим. У дитячій уяві то було так давно, що навіть про це не знали мої старші брати Роман зі Славком, інакше вони б давно знайшли той перстень! Бо ж он скільки куль з часів війни познаходили глибоко у воді під мостом через Прут, а тут колечко лежить десь зверху на городі – по-дитячому розмірковував я.

А тим часом мама продовжувала:

– Що я набігалася другої днини, як уздріла,*** що на пальці нема перстня: то на город розгрібати рештки снігу, де вилила купіль, то чогось до стайні, де звечора годувала худобу. Та й оцю хатчину разів зо три підмела з надією...

– То таки, гадаю, злила з купілем, бо ж мило помогло зсунутися перстенікові, – додав, як завжди кашляючи, вуйко Михайло.

– Гай-гай, щоби ти хотіла? – докинув тато, котрий щойно зайшов до хати і пив гербату,**** – кілько то вже разів оралося та сапалося, ґрунт туди-сюди переверталося. Що впало, то пропало... Фертик.******

Нині вже достеменно не пам'ятається продовження тої бесіди, але назагал усі були одної думки: дуже шкода, що перстень не знайшовся...

* * *

З того часу минули не одні зима й літо: наступила середина 80-их років. Уже давно повмирали – вічна їм пам'ять – рідні тато і баба, не стало наших добрих сусідів. Геть старенькою, але, дякувати Богу, ще досить жвавою залишалась на ту пору наша мама, котру ми – її п'ятеро синів – любили непоказною синівською любов'ю. А мама, наша мама, така втягнена до важкої праці на землі й далі утримувала чималу присадибу. На наше синівське: «Нащо Вам тих городів?», відбивалася: «А як в тютюновій ланці у колгоспі майже задурно роки гарувала? А городина виросте, то для всіх нас буде!»

З ласки Божої наближався 80-літній мамин ювілей, котрий ми – її сини – вирішили належно відсвяткувати, зробивши нашій нені приємну несподіванку... Пізньоосінньої суботньої днини, не попередивши маму, всі як один прибули до родинного подвір'я. Розчулена увагою, мама приймала подарунки, серед яких найбільше їй сподобався Михайлів: велика, вся в квітах, шалева хустка і величезна (де тільки він її знайшов?) коробка цукерок.

– Михайлику, а я також маю для тебе подарунок, – зі сльозами на очах мовила іменинниця і дістала з кредансу маленький кілішок, на дні якого лежало золоте колечко.

Висипала його на долоню і, простягаючи руку до Михайла, продовжила:

– Я його цього літа висапала на городі. Воно по праву твоє, бо злилося з мого пальця з водою після твого купання, як ти був ще маленьким...

А мені перехопило дух, бо відразу пригадався описаний вище зимовий вечір і та давня розмова про перстень. «Скільки ж то разів треба було сапою вдарити об землю? Понад п'ятдесят років! Без Божого Провидіння тут не обійшлось», – подумалось.

P. S. На нашу родинну втіху старший брат Михайло перехопив естафету у мами – царство їй небесне – і цьогоріч відзначатиме свій 80-літній ювілей з подарованою йому мамою золотою обручкою на правій руці... Дав би Бог дочекати.

Ілля ЗАГРАНОВСЬКИЙ,
м. Івано-Франківськ

*Бомбетель (діал.) – дерев'яний диван.
**Кімувати (діал.) – пам'ятати.
***Уздріла (діал.) – побачила.
****Гербата (діал.) – чай.
*****Фертик (діал.) – тут – пропаща справа.

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

ЛЮТИЙ

(Закінчення. Поч. у № 5)

19 ЛЮТОГО

75 років від дня народження **Богдана Мельничука**, поета, критика, літературознавця, уродженця с. Олешків Снятинського району.

20 ЛЮТОГО

70 років від дня народження **Василя Стефака**, прозаїка, уродженця с. Новомарківка Коломийського району.

21 ЛЮТОГО

Міжнародний день рідної мови.

23 ЛЮТОГО

100 років від дня народження **Богдана Романенчука** (1912–1989), видавця, бібліографа, літературознавця, автора праць «Українське письменство» (1941), «Азбуковник», уродженця с. Воскресинці Коломийського району.

60 років з дня загибелі у с. Дзвиняч Богородчанського району **Марка Боєслава** (справжнє ім'я та прізвище – Михайло Дяченко), українського поета і журналіста, активного учасника національно-визвольних змагань.

60 років від дня народження **Романії Постолянюк**, громадської діячки, уродженки с. Ямниця Тисменицького району.

24 ЛЮТОГО

170 років від дня народження **Юліана Романчука** (1842–1932), визначного громадсько-політичного діяча, педагога, одного з засновників «Просвіти», НТШ, уродженця с. Крилос тепер Галицького району.

165 років від дня народження **Мелітона Бучинського** (1847–1903), фольклориста, діалектолога, адвоката, діяча Станиславівської «Просвіти».

85 років від дня народження **Володимира Лукомського** (1927–1973), заслуженого архітектора України, який у 1950–1973 рр. жив і працював в Івано-Франківську.

25 ЛЮТОГО

125 років від дня народження **Леся Курбаса** (1887–1937), режисера, актора, теоретика театру, драматурга і публіциста, засновника театру «Березіль», який артистичну діяльність розпочинав у Гуцульському театрі Гната Хоткевича, репресованого.

80 років від дня народження **Юрія Боберського**, науковця-лісівника, активіста громадського життя, колишнього голови Яремчанської міської організації ВУТ «Просвіта» імені Тараса Шевченка (1995–2005), старшого наукового співробітника Карпатського національного природного парку.

26 ЛЮТОГО

50 років від дня народження **Михайла Москалюка,** доцента, заступника директора Інституту історії і політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

27 ЛЮТОГО

135 років від дня **заснування у Коломиї філії товариства «Просвіта».**

28 ЛЮТОГО

105 років від дня народження **Юрія Старосольського** (1907–1991), українського журналіста, діяча «Пласту», професора Українського вільного університету, дійсного члена НТШ.

85 років від дня народження **Романа Скворія** (1927–1996), краєзнавця, бібліотекаря, автора кількох десятків краєзнавчих публікацій, лауреата обласної премії імені Івана Вагилевича (1992), який жив і працював у Болехові. Сьогодні краєзнавчий музей у Болехові носить його ім'я.

Підготував Петро АРСЕНИЧ

АНОНС

Обласне об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Народний дім «Просвіта» 14 лютого, 18 год.

Кохання – чудова квітка,
але потрібна відвага,
щоб підійти й зірвати її
на краю жахливої прірви.
Фредерік Стендаль

ЗАПРОШУЄМО
На вечір, присвячений Дню Валентина «ГАРМОНІЯ ДУШІ».

Автор і режисер-постановник – дипломант Інституту мистецтв Світлана Кардаш (Петрик) (клас педагога – народного артиста України Володимира Нестеренка).

Вхід вільний